

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

01.05.2020 г.

Важни обществено-икономически и политически теми

БНР

✓ България е поискала от ЕЦБ финална оценка за присъединяването към ERM II

България е изпратила писмо до Европейската централна банка, свързано с процеса по установяване на тясно сътрудничество с Банковия съюз, което е ключова стъпка към присъединяването ни към валутния механизъм ERM II, уточниха след запитване на "Хоризонт" от финансовото министерство.

Към страната ни все още има едно изискване, свързано с увеличаването на капитала на една от търговските банки.

Писмото до Европейската централна банка е за завършването на процеса на оценка за установяване на тясно сътрудничество по отношение на Банковия съюз.

Това е задължително условие за влизането ни в т.нар. „чакалня за еврозоната“ - валутно курсовият механизъм ERM II, като обозримият срок за приключването на процеса е през юли според последните официални заявки.

Уточнението за вида на кореспонденцията бе направено от Министерството на финансите, след като премиерът Бойко Борисов обяви, че се надява на подкрепа от френския президент Еманюел Макрон за членството ни в ERM II и го информира за кореспонденцията с Франкфурт.

За разговора между Еманюел Макрон и Бойко Борисов бе съобщено от правителствената пресслужба.

Първоначалните заявки за кандидатстването на ERM II бяха за края на април, но след това кабинетът реши да забави темпото.

След кризата с Covid-19 ЕЦБ и БНБ установиха суап линия за 2 милиарда евро, което е считано за силен сигнал на доверие към страната ни от Франкфурт.

Решението за присъединяване към ERM II е политическо и за него е необходимо одобрение от всички държави в механизма - това са страните членки на еврозоната и Дания.

✓ КЕВР определя с колко поевтиняват газът и топлоенергията от днес

Комисията за енергийно и водно регулиране ще определи с колко поевтиняват газът и топлоенергията от днес.

Според предварителните разчети намалението на цената на синьото гориво ще е най-малко със 7 на сто, а при топлоенергията се предвижда понижение от 1 до 3 процента.

Цените влизат в сила от днес и ще важат за месец май.

✓ САЩ даряват оборудване на България за най-бързото и надеждно Covid-тестване

Правителството на САЩ е дарило средства за закупуването на диагностична техника за Covid-19 посредством Международната агенция за атомна енергия (МААЕ) за България. Машините за т.нар. Real Time RT-PCR тестове са едни от най-бързите и надеждни, като са способни да идентифицират коронавируса в рамките на часове, съобщи посолството на САЩ в България.

България е заявила тестово оборудване през проект на МААЕ, а САЩ осигуряват средствата за закупуването на тази изключително бърза и надеждна диагностична техника за установяване на коронавируса, посочват от посолството.

Оборудването използва най-прецизна ядрена технология за бързото откриване на коронавируса, който причинява Covid-19. Методът е генетичен - обратна транскрипция с последваща полимеразна верижна реакция в реално време (real time RT-PCR).

Тези тестове в реално време откриват наличието на специфичен генетичен материал от всеки патоген, включително и вирус, който прави възможно идентифицирането на новия коронавирус в рамките на часове.

В допълнение на RT-PCR оборудването, България ще получи и диагностични комплекти и обучение, материали за биологична защита - като лични предпазни средства, праймери, сонди и лабораторни шкафове за безопасно анализиране на събраните проби.

Целият комплект ще включва и материали, достатъчни за тестването на 2000 проби. Комплектът формира своя собствена лаборатория. Този комплект, без консумативите, може да се използва безсрочно.

От американското посолство посочват, че диагностичното оборудване е поредното дарение от страна на правителството на САЩ за България в борбата с Covid-19.

Посолството е партньор в инициативата „Обединени срещу Covid-19“ заедно с Българския дарителски форум, Фондация „Америка за България“ и Американската търговска камара в България, които събраха вече почти един милион лева

дарения за български болници, граждански организации, обществени центрове и организации, свързани със социалното предприемачество.

На 16 април правителството на САЩ отпусна 500 000 долара на България за ограничаване на разпространението на Covid-19 в страната. Американското правителство осигури и 6500 Covid-теста на българския Център за инфекциозни и паразитни болести и Военномедицинската академия.

Наред с това американски компании и неправителствени организации подкрепят българските общности като даряват средства, тестове, храна, напитки, медицински консумативи, софтуерни продукти и технологии и други.

✓ ГИТ дава на МВР още данни за нарушения в декларациите на КПП-тата в София

Главната инспекция по труда продължава да установява нарушения в декларациите на хората, които преминават през КПП тата на София с основание „отиване на работа“. Проверени са 53 работодатели, 37 от тях са обявили, че въпросните хора не са техни работници, данните ще бъдат предадени на МВР .

При проверка на 55 декларации на случаен принцип и проверка на място е установено, че 12 от лицата работят, но без трудови договори.

Заради повишения риск в условията на криза да се увеличи недеklarираната заетост, проверките помагат да се установят фирмите нарушителки.

От началото на извънредното положение без трудови договори са хванати да работят 160 човека. Обменът на данните между институциите ще продължи.

По-рано днес от МВР съобщиха, че са образувани [около 200 досъдебни производства за неточни декларации на КПП-тата в страната.](#)

✓ БДЖ купува 10 електрически локомотива за 55,54 млн. лева

Идват с 3 години и 600 000 км. гаранция

ДЗЗД „Сименс Трон“ ще достави новите електрически локомотиви на БДЖ. Изборът стана факт днес, след проведените преговори в рамките на заседание на комисията по обявената процедура: „Доставка и гаранционна поддръжка на 10 броя новопроизведени магистрални електрически локомотиви за нуждите на „БДЖ - Пътнически превози“ ЕООД“. Това съобщиха от дружеството.

До втория етап на поръчката достигна единственият участник подал техническа и ценова оферта, ДЗЗД „Сименс Трон“. Предложената от консорциума цена за изпълнение на поръчката е 55 544 816,10 лв. без ДДС и е по-ниска от обявената прогнозна стойност в процедурата в размер на 57.5 млн. лв. без ДДС.

Цената включва стойност на локомотивите модел Siemens Smartron, техническа поддръжка и всички необходими резервни части и консумативи за срок от 3 години и 600 000 км, както и транспорт, застраховка и въвеждане в експлоатация.

По време на преговорите допълнително е договорено увеличение на гаранционния срок от 24 на 36 месеца, както и обучението на ремонтния и експлоатационен персонал на БДЖ за поддръжката на локомотивите.

Намален е и срокът на доставката на първия локомотив до 10 месеца, а окончателната доставка е до 13 месеца след подписването на договора.

✓ Въздухоплавателната индустрия може да загуби 1,5 млрд. пътници през 2020 г.

Според последни прогнози на Международната организация за гражданска авиация (ICAO), броят на пътниците, пътуващи по въздух, може да спадне с 1,5 милиарда през тази година на фона на пандемията от коронавирус.

Изявлението на ICAO, публикувано в четвъртък, също така предвижда, че въздухоплавателната индустрията ще загуби повече от една трета от пътниците си до декември.

Седмица по-рано ICAO прогнозира, че международният въздушен пътнически трафик може да спадне с около 1,2 милиарда пътници или с две трети до септември 2020 г.

Авиационната агенция към ООН по-рано създаде нова Работна група за възстановяване на авиацията от Covid-19, за да помогне на авиационната индустрия, която е една от най-силно пострадалите от коронавирусната пандемия.

[Economic.bg](#)

✓ Нанков обяви, че има готов механизъм за рестарт на държавната програма за саниране

Това е важна програма, но първо трябва да има обществен дебат, каза той

Имаме готов механизъм, по който да продължим действието на Националната програма за енергийна ефективност. Тази програма обаче първо трябва да се подложи на широк обществен дебат и да постигнем както политически, така и обществен консенсус. Така коментира зам.-министърът на регионалното развитие и благоустройството, Николай Нанков в ефира на bTV, искането на Камарата на строителите за връщане на държавната програма за саниране.

„Да, важна е програмата за саниране, но трябва да я подложим на обществен дебат. Знаете какъв беше ефекта от нея. Тя дава възможност и за заетост на много малки и средни регионални компании, защото ако при големите инфраструктурни проекти участват основно най-големите фирми, то тук са малките и средните“, каза Нанков.

Вчера Камара на строителите проведе среща с министър-председателя Бойко Борисов, на която настояха са връщане на държавната програма за саниране. Като причина те изтъкнаха, че строителството и конкретно въпросната програма са „ключът“ към излизането на страната ни от кризата и справянето с безработицата.

Припомняме, че в Националната програма за енергийна ефективност държавата наля 2 млрд. лв. за саниране на 2200 блока. В следствие обаче Комисията за защита на конкуренцията (КЗК) откри множество нарушения, свързани с картели между фирми, участващи в програмата. Също така имаше голям брой свидетелства за некачествено поставяне на изолацията, която понякога биваше издухвана от вятъра заради липса на поставени крепежни елементи. А много експерти коментираха, че цените на квадрат, при които се сключват договорите за саниране, са нереално високи и не кореспондират с пазарните реалности.

Миналата година антимонополният орган глоби с 398 хил. лв. 27 фирми, за които е доказал, че са участвали в картел.

По отношение на другото искане, което строителите вчера отправиха към премиера, а именно промяна в наредбата, която забранява всякакви строително-монтажни дейности между 14-16.00 ч., Николай Нанков не заяви дали подкрепя тяхното искане, но каза, че наредба се променя единствено след обществено обсъждане.

✓ Кризата се задълбочава, а с нея и „пропастта“ между туристическото министерство и бранша

Частично одобрение към мерките на министър Николина Ангелкова има по отношение на предлаганите ваучери за туристи

Вижданията на министъра на туризма продължават да не съвпадат с нуждите на ръководения от нея сектор. Браншът е най-тежко засегнат от мерките на правителството срещу разпространението на Covid-19 и настоява да се предприемат реални действия в тази посока. Засега обаче властта отказва да чуе исканията на хотелиери, ресторантьори и туроператори. Сближаване на позициите има по отношение на предлаганите ваучери за туристи, но и по тази мярка разминаванията са значителни.

„Това, че Ангелкова има собствени виждания, не значи, че секторът е приел тези виждания за национални. Имаше и други виждания, които не срещат разбиране – например облекчаване на визовия режим за руснаците и турците. Затова имаме отрицателен отговор, както и за предложението ни за чартърите. Идеята за ваучерите е нещо, което подкрепяме напълно, но не в ограничителния вариант, каквито са предложенията в момента“, коментира пред Ecomotic.bg Мартин Захариев, зам.-председател на Националния борд по туризъм (НБТ). Той коментира обявените мерки от Министерството на туризма, свързани със справянето с кризата, вследствие на пандемията от коронавирус.

Припомняме, че от Борда по туризъм изпратиха свое становище до министъра на туризма Николина Ангелкова, министъра на външните работи Екатерина Захариева и министъра на транспорта Росен Желязков с искания и идеи за спасяване на сектора. Едно от тях беше всички самолети, които изпълняват чартърни полети, да зареждат гориво на цена, в която не се включва акциза. Също така настояват за облекчен визов режим за руските и турските туристи.

И въпреки че различията между бранша и министър Ангелкова са доста големи, не било време за оставки. Нейната оставка беше поискана преди дни от обединение „Бъдеще за туризма“ и беше подкрепена от АБТТА и БАТА. „Честно казано моето усещане е, че се получават доста различия между исканията на бранша и реално предприетите мерки от министерството. Но все пак ние не подкрепяме искането за оставка на Ангелкова. Не е времето за оставки и тя не решава нищо. По-скоро това е риск да изпаднем в управленска немощ, което ще е още по-драматично, защото ние не знаем кой би дошъл като нов министър. Така че по никакъв начин не подкрепяме никакви оставки“, обяви Захариев.

Ваучерите, които ще спасят туризма

Една от мерките за спасяване на летния туристически сезон в България, анонсирана от Министерството на туризма, е да се дават ваучери на българите да летуват на родното Черноморие. На кои точно българи ще се дават тези ваучери и каква стойност ще са те, все още не е ясно.

В последните два дни и ВМРО, и НФСБ внесоха в парламента свои законодателни промени, отнасящи се именно към въпросните ваучери. От НФСБ, в лицето на Валери Симеонов, предлагат да се раздават ваучери за седемдневна почивка на стойност 210 лв. на всеки, който през последната една година е внасял осигуровки във фонд „Пенсии“. Те ще могат да се използват до края на 2021 г.,

От ВМРО пък предлагат размера на раздаваните ваучери да е 100 лв., но те да се полагат на всички, които работят и са осигурявани в последните 8 месеца назад във времето. Чрез преходните и заключителни разпоредби на законопроекта на ВМРО се предлагат промени в Закона за корпоративно подоходно облагане в частта му за ваучерите за храна. Те предвиждат освен за храна, служителите на компаниите да могат да получават и ваучери за почивка.

„Това е идея, която ние от Института за оценки и анализи в туризма предложихме още през 2015 г., когато беше кризата с руските туристи. Да могат от частния бизнес да получат ваучери за почивка, а не само от отделните министерства и Народното събрание, които имат почивни бази“, каза за Ecomotic.bg Румен Драганов, директор на Института за оценки и анализи в туризма. Според него като цяло ваучерите биха се приели добре от бранша и биха спомогнали за летния ни сезон.

На такова мнение е и Веселин Налбантов, зам.-председател на Българската хотелиерска и ресторантьорска организация (БХРА). „Ваучерите са една много добра и ефективна мярка. Но трябва да има ясни правила и да бъде за всички, защото много от тиражираните мерки са само за „наши хора“. Например мярката "60/40", никой от нас не може да се възползва. Тази мярка е добра и ще помогне, ако правилно се използва“, каза той.

Според него друго, което би помогнало на бранша е определянето на зони, свободни от коронавирус, каквато е идеята на Турция за това лято.

Създаване на Гаранционен фонд - мисията (не)възможна?

Втората линия, по която работи Министерството на туризма за справяне с кризата от коронавирус, е предпазване на туристическите агенции от масови фалити. Промени в Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, предвиждат туроператор, който трябва да възстанови платена вече сума от туриста за отменено пътуване, да му предложи ваучер на същата стойност. Ако туристът не е съгласен с този вариант, може да му се предложи

споразумение за туристически пакет заместител. В случай че и този вариант не му се хареса, туроператорът е длъжен да върне платената сума до месец след отмяна на извънредното положение. Тоест до 13 юни (обявеното извънредно положение в България е до 13 май).

Обмисля се и създаването на Гаранционен фонд. Идея, която не е изобщо нова и ако го имаше досега, туристите щяха да бъдат напълно обезпечени и пари за тяхна компенсация щеше да има без туристическите агенции да са изправени пред фалит.

Идея за създаване на Гаранционен фонд има още от 2010 г., но и досега не е осъществена. През 2012 и 2013 г. отново беше повдигната темата, но отново без резултат. През 2016 г. за пореден път беше лансиран фондът, но тогава голяма част от бизнеса твърдо заяви, че не желае подобна мярка. С фалита на най-големия британски туроператор Thomas Cook преди година отново се заговори за създаването на Гаранционен фонд. Но всичко остана отново на ниво предложение и разговори. Сега, по време на криза и пандемия, пак става дума за този фонд.

Румен Драганов и Мартин Захариев изразяват пълна подкрепа за създаването на този фонд, но той не може да реши настоящите проблеми на сектора, а евентуално бъдещи такива.

"Не може да има закон с обратно действие. Тоест дори сега да променим Закона за туризма и в него да добавим съществуването на Гаранционен фонд, той ще действа от тук нататък, не за заден период. Затова вариант в сегашната ситуация, което всъщност искат туроператорите, е да бъдат отпуснати безлихвени кредити за осигуряване на ликвидност на тези оператори", коментира Драганов.

✓ **Гърция отваря за туристи от юли, но ще останат ли плажове празни?**

„Туризмът е изправен пред най-голямата криза на нашето поколение“, заяви президентът на хотелската асоциация на Корфу

Гърция се надява да посрещне туристите от юли, но хотелиерите очакват мрачен сезон, опасявайки се, че пандемията от коронавирус ще държи посетителите далеч и плажове празни, пише Ройтерс.

Туризмът е основен доход за Гърция. Тя привлече 34 милиона посетители миналата година, което донесе 18 милиарда евро (19,52 милиарда долара) приходи, около 10-12% от икономическата продукция, и осигури заетост на около една пета от работната сила.

„Туризмът е изправен пред най-голямата криза на нашето поколение“, заяви президентът на хотелската асоциация на Корфу Хараламбос Вулгарис, собственик на два курорта на гръцкия остров в Йонийско море.

Дълги участъци от плажа, някои осеяни с редици чадъри, лежат празни на Корфу, а хотелиерите като Вулгари се чудят дали ще отворят вратите си това лято.

Очаква се мерките срещу разпространението на коронавируса, въведени в страната на 23 март, да вземат своето. Гърция сега се опитва да спаси това, което е останало от сезона.

Пътническият трафик е спаднал с цели 90% за фериботите, според Асоциацията на пътническото корабоплаване през март, и с 59% процента за вътрешни и международни полети през март, според органа за гражданска авиация.

„Ще имаме много ниски нива на заетост. Не знаем дали нашите хотели ще отворят и кога, така че в момента сме на ръба на много тежки времена“, казва Вулгарис.

Хари Теохарис, министърът на туризма на Гърция, казва, че планът е да се посрещнат туристи през юли.

Правителството ще започне постепенно да облекчава мерките за изолация от 4 май, а хотелите, работещи през цялата година, ще могат да отворят на 1 юни.

„Предполагам, че това е въпросът за милиона долара. Ние се стремим да отворим някъде през юли“, заяви Теохарис пред Reuters TV.

„Този сезон няма да е като другите години, бих бил глупав да вярвам, че това може да е така. Въпреки това има много неща, които можем да направим, за да отворим отново туристическата икономика, потоците“, каза той.

Гърция е регистрирала 2566 случая на инфекции с COVID-19 и 138 смъртни случая.

Investor.bg

✓ **Печалбата на банките падна с 4,2% през първото тримесечие**

Кредитният портфейл на банковата система за три месеца нараства с 1,1% до 67 млрд. лв., а спестяванията се увеличават с 0,3% до 97,5 млрд. лв., отчита БНБ

Печалбата на банковата система пада с 4,2% (13 млн. лв.) в сравнение с първите три месеца на миналата година и към 31 март е 296 млн. лв., показват данните на БНБ. В отчета влизат и дните след 13 март, когато в България беше въведено извънредното положение във връзка с разпространението на коронавируса.

Разходите за обезценка на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, в края на миналия месец са 153 млн. лв. (при 86 млн. лв. година по-рано).

Балансовият капитал на банковата система в края на март възлиза на 14,6 млрд. лв. и през първото тримесечие нараства с 209 млн. лв. (1,5%) с основния принос на реализираната печалба за този период.

В края на март активите на банковата система са 115,1 млрд. лв. и се увеличават спрямо края на декември 2019 г. с 0,8% (0,9 млрд. лв.).

През първото тримесечие на тази година нарастват позицията пари, парични салда при централни банки и други депозити на виждане, както и дълговите ценни книжа, а намаляват кредитите и авансите.

В резултат на динамиката делът на балансовата сума на кредитите и авансите в общите активи в края на март се понижава до 62,2%, този на парите, паричните салда при централни банки и другите депозити на виждане се повишава до 18,7%, а делът на портфейлите с ценни книжа достига 13,4%.

В централната банка отчитат, че отношението на ликвидно покритие остава значително над регулаторното изискване и в края на март е 261% (при 269,9% три месеца по-рано).

В края на миналия месец ликвидният буфер е 28,9 млрд. лв., а нетните изходящи ликвидни потоци – 11,1 млрд. лв.

Брутният размер на необслужваните кредити и аванси в края на март е 6 млрд. лв. (при 6,1 млрд. лв. в края на декември 2019 г.), а делът им в общата сума на брутните кредити и аванси е 6,4% (при 6,5% три месеца по-рано).

Нетната стойност на необслужваните кредити и аванси (след приспадане на присъщата за тази класификационна категория обезценка) намалява до 3,1 млрд. лв. в края на периода, а делът ѝ в общата нетна стойност на кредитите и авансите се запазва – 3,5%.

Брутните кредити и аванси през първото тримесечие на 2020 г. отбелязват спад с 80 млн. лв. (0,1%) и в края на март са 94,4 млрд. лв.

При експозициите към кредитни институции през тримесечието е отчетен спад (с 3,4 млрд. лв., 23%), а при вземанията от централни банки – увеличение (с 2,6 млрд. лв., 19%). Във валутната структура на кредитите и авансите позициите в левове са 61,6%, тези, деноминирани в евро – 33,5%, а в други валути – 4,9%.

В БНБ изчисляват, че брутният кредитен портфейл на банковата система на тримесечна база нараства с 1,1% (0,7 млрд. лв.) до 67 млрд. лв.

Увеличават се кредитите за домакинства (с 478 млн. лв., 2%), за фирмите (с 307 млн. лв., 0,8%), както и за сектор държавно управление (със 17 млн. лв., 1,9%).

Намаляват кредитите за други финансови предприятия (с 63 млн. лв., 1,4%).

Депозитите в банковата система в края на март достигат 97,5 млрд. лв., като през първото тримесечие на тази година нарастват с 0,3% (0,3 млрд. лв.).

Увеличават се спестяванията на домакинства (с 544 млн. лв., 0,9%), на сектор държавно управление (с 233 млн. лв., 8,8%), както и тези на други финансови предприятия (с 204 млн. лв., 5,9%).

Намаляват депозитите на бизнеса (с 589 млн. лв., 2,1%) и тези на кредитни институции (със 107 млн. лв., 2%).

Във валутната структура на общите депозити позициите в левове са 57,1%, тези в евро – 34,5%, а в други валути – 8,4%.

✓ Бюджетният излишък в края на април намалява с 1,1 млрд. лв.

Очаква се негативната тенденция да продължи и през следващите няколко месеца

Бюджетният излишък към края на април намалява с около 1,1 млрд. лв. спрямо същия период на предходната година, сочат предварителни данни на Министерството на финансите.

То очаква към края на този месец превишението на приходите над разходите по консолидираната фискална програма (КФП) да бъде в размер на 1,587 млрд. лв., или 1,4 % от прогнозния БВП. За сравнение отчетеното превишение на приходите над разходите за същия период на 2019 г. бе в размер на 2,699 млрд. лв., или 2,3 % от БВП. Това означава, че съпоставено с 2019 г. бюджетното салдо се влошава номинално с 1,1 млрд. лева.

Забавянето в приходите се дължи на негативните ефекти от коронавирусната криза, както и от удължаването на сроковете по Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО), изместващо голяма част от постъпленията от март към юни, и по Закона за местни данъци и такси във връзка с мерките за ограничаване и борба с Covid-19 в България и пандемията в световен мащаб, отбелязват от Министерството на финансите.

Съпоставено с първите четири месеца на 2019 г. данъчните и неданъчните приходи по консолидираната фискална програма към април 2020 г. се свиват с 875,8 млн. лв., докато постъпленията от помощи нарастват с 358,5 млн. лева. Очаква се негативната тенденция да продължи и през следващите няколко месеца.

Приходите, помощите и даренията по КФП към април 2020 г. се очаква да бъдат в размер на 14,6 млрд. лв., или 33 % от актуализирания годишен разчет. Спрямо първите четири месеца на 2019 г. приходите по КФП отчитат забавяне основно при корпоративните и други данъци, ДДС от внос и приходите от такси.

Разходите по консолидираната фискална програма, включително вноската на България в бюджета на ЕС, към април 2020 г. са в размер на малко над 13 млрд. лв., което е 27,3 % от актуализирания годишен разчет.

За сравнение разходите по КФП към април 2019 г. бяха в размер на 12,4 млрд. лв. Номиналното нарастване, съпоставено със същия период на предходната година, е основно поради по-високия размер на разходите за персонал, на социалните плащания (базов ефект от увеличението на пенсиите от юли 2019 г.), по-високи капиталови разходи и други.

Частта от вноската на България в бюджета на ЕС, изплатена към 30 април от централния бюджет, възлиза на 474,1 млн. лв.

Негативните ефекти в приходите, породени от мерките за борба с пандемията, ще се отразят върху параметрите по изпълнението на бюджета с известно закъснение, отбелязват Министерството на финансите. Към края на март параметрите по изпълнението на приходите все още не са били повлияни в значителна степен от кризата, породена от пандемията с коронавирус, и отразяват само най-непосредствените ефекти от предприетите мерки и променената макроикономическа среда.

В структурно отношение при преките данъци най-осезаем е ефектът от удължаването на сроковете по Закона за корпоративното подоходно облагане, докато при косвените данъци се отчита забавяне при приходите от ДДС от внос, приходите от акцизи и други.

Общата сума на данъчните постъпления през март възлиза на 8,5 млрд. лв., което представлява 23% от планираните за годината данъчни приходи.

Постъпленията от ДДС са в размер на 2,9 млрд. лв., или 25,1 % от планираните.

Въведеното извънредно положение в страната все още не се отразява значително върху постъпленията от ДДС към края на първото тримесечие на 2020 година. Но влошените макроикономически показатели за потребление, внос, износ, както и цената на суровия петрол се очаква да повлияят негативно върху приходите от данъка през следващите месеци, предупреждава финансовото министерство.

Неданъчните приходи са в размер на 1,5 млрд. лв., което представлява 23% от годишните разчети.

Разходите по КФП, включително вноската на България в бюджета на ЕС, към март 2020 г. възлизат на 9,5 млрд. лв., което е 20,4% от годишните разчети. За сравнение разходите по КФП към март 2019 г. бяха в размер на малко над 9 млрд. лева. Номиналното нарастване, съпоставено със същия период на предходната година, се дължи основно на по-високия размер на социалните плащания заради увеличението на пенсиите от юли 2019 г., както и по-висок размер на разходите за издръжка, разходите за персонал, капиталовите разходи и други.

По отношение на въведените мерки с извънредното положение в средата на март през отчетния период са финансирани основно разходи, свързани със системата на здравеопазването, съобщава Министерството на финансите. Финансирани са най-неотложните разходи, свързани с осигуряването на защитни облекла, дезинфектанти, медицински консумативи и други за медицинския състав, които са на първа линия в борбата със заразата.

Бюджетното салдо по КФП на касова основа към месец март 2020 г. е положително в размер на 1,426 млрд. лв. и се формира от превишение на приходите над разходите по националния бюджет в размер на малко над 1 млрд. лв. и по европейските средства в размер на 366,8 млн. лева.

Размерът на фискалния резерв към 31 март е 10,3 млрд. лв.

✓ Премиерът на Бавария преобръща надпреварата за канцлерския пост

Маркус Зюдер стана най-популярният политик в Германия заради поведението си по време на коронакризата

Усилията на Германия за овладяване разпространението на коронавируса Covid-19 преобрънаха надпреварата за наследяването на канцлера Ангела Меркел. В състезанието премиерът на Бавария Маркус Зюдер се изяви като нетитулуван крал на кризата, пише Bloomberg.

Неговата твърда линия за ограничаване разпространението на вируса в провинцията го изведе начело на консервативния блок на Германия, допълва информационната агенция.

Армин Лашет – предишният лидер в състезанието за поста, който води индустриалния регион Северен Рейн-Вестфалия, минава на заден план, тъй като натиска за по-бърза отмяна на ограниченията заради вируса.

На Зюдер му предстои дълга битка, за да си подсигури кандидатурата, но вероятно засега ще запази силните си позиции. През последните дни броят на заразените с коронавирус в Германия се увеличава. Меркел многократно предупреждаваше за риск от втора вълна на инфекциите, ако мерките се разхлабят твърде бързо.

По-късно днес канцлерът ще проведе видеосреща с 16-те провинциални премиери, за да координира следващите стъпки в борбата с коронавируса. Лидерът на Долна Саксония потисна очакванията, че срещата ще доведе до значителни допълнителни стъпки за облекчаване на ограниченията в обществения живот. Политиците искат да изчакат за повече данни за въздействието на повторното отваряне на някои магазини тази седмица, за набирането на които са необходими поне две седмици.

Бавария беше първата германска провинция, която блокира икономиката си миналия месец, припомня Bloomberg. Зюдер разпореди затварянето на училища и предприятия и инициативата му се отплати, като го превърна от провинциален лидер в един от най-популярните политици в Германия. Някои последни анкети дори го класират пред Ангела Меркел.

Лашет реагира на драматичния спад на популярността си, като открито се противопостави както на Зюдер, така и на Меркел, призовавайки за бързо отваряне на магазини и училища. Той открито атакува строгата политика на ограничения на управляващите и смята, че канцлерът повтаря грешките си от бежанската криза.

Меркел, която заяви, че няма да се кандидатира за пети мандат начело на Германия, осъди изказванията му, определи ги като „дискусионни оргии“ и предупреди, че подновената епидемия може да доведе до по-продължителна и дълбока криза.

Подобни спорове тежат още повече на Германия, която се очаква да изпадне в най-лошата си рецесия в следвоенната ера. Министерството на икономиката предвижда брутният вътрешен продукт да се свие с 6,3% през 2020 г., повече отколкото дори по време на финансовата криза преди десетилетие.

Ако не беше пандемията, Лашет вероятно вече щеше да е „помазан“ за лидер на християндемократите. Преди вирусът да спре големите събития в Германия, партията на Меркел бе решена да избере своя нов лидер на специална конвенция на 25 април.

Умереният лидер на Северен Рейн-Вестфалия все още може да бъде водещият кандидат за този пост, когато решението се върне на масата на преговорите на редовната конвенция в началото на декември. След като популярността му обаче избледнява, вратата се отваря широко за Зюдер да претендира за кандидатурата.

Това решение ще бъде от решаващо значение за бъдещето на Германия. На фона на уменията за управление на кризи на Меркел през последните седмици популярността на християндемократите скочи, както показват проучванията на общественото мнение. С подкрепа от около 38% групата има по-голяма подкрепа от Зелените и социалдемократите, взети заедно.

Същевременно онлайн изданието Politico посочва, че макар обичайните политически ритуали, от изказванията до дразгите и дебатите, засега да се водят по-приглушено на фона на коронакризата, кандидатите за стола на Меркел не

пропускат възможност да се изявят. „За щастие на германците обаче Меркел, чиято популярност в момента расте, още не е хвърлила ръкавицата на ринга“, посочва изданието.

Ако Християндемократическият съюз успее да удържи позициите си, съмненията, че следващият канцлер ще дойде от редиците на партията са малки. Преди кризата наследникът ѝ се смяташе, че ще е един от тримата - Армин Лашет, депутатът Норберт Рьотген или Фридрих Мерц, бивш високопоставен служител на партията и депутат. Засега обаче е трудно да си представим, че някой от тях притежава качествата, за да управлява най-голямата и най-важна държава в Европа, посочва Politico.

„Въпреки големите им усилия, кризата направи тримата мъже, които се борят за ръководството на християндемократите, да изглеждат като бели джуджета в орбитата на суперновата Меркел“, пише още в анализа.

Същевременно Зюдер получава все по-високи оценки за справянето с кризата в Бавария. Оценката за одобрението му в провинцията достига 94% този месец – най-високият рейтинг на политик в Германия. Очарованието на Зюдер и управлението на кризата явно резонират не само на местно ниво, но и сред германците в останалата част от страната. Най-голямото му предизвикателство обаче е да убеди Християндемократическият съюз, че би бил на мястото си в лидерския стол.

Засега Зюдер настоява, че няма по-големи стремежи и се задоволява да ръководи Бавария.

Другият неофициален кандидат е здравният министър на Германия Йенс Шпан. Звездата му изгря също заради кризата. Много преди германците да осъзнаят какво се задава Шпан предупреждаваше. Сега той се нарежда до Зюдер и Меркел по популярност.

Шпан се кандидатира за най-високия пост на Християндемократическия съюз през 2018 г. и загуби от Анегрет Крамп-Каренбауер, която се отказа от поста заради серия скандали. Той реши да не участва директно в последната надпревара. Той подкрепя Армин Лашет, защото ако Лашет спечели, Шпан ще е на практика номер 2 в партията и ще бъде директно позициониран да го наследява един ден.

[Bloomberg TV Bulgaria](#)

✓ Bloomberg TV Bulgaria и Пощенска банка с общ подкаст „Финанси на фокус“

Подкастът Финанси на фокус започва в началото на май

Как да банкираме от къщи, какви са дигиталните решения за финансиране, какви са предимствата и недостатъците на различните финансови продукти в сегашната необичайна обстановка?

Отговорите на тези и още въпроси ще получите в подкаста „Финанси на фокус“, който Bloomberg TV Bulgaria подготвя съвместно с Пощенска банка. Началото е след по-малко от седмица, а подкастът ще бъде достъпен в [bloombergtv.bg](https://www.bloombergtv.bg), apple podcast, google podcast и Spotify.

Възможностите са тук. Необходима ни е само добра подготовка, за да може да ги разпознаем. Бъдете с нас и с нашите финансови решения за твоето утре.

✓ Как Централна и Източна Европа се справя с коронавируса?

Много от държавите в региона въведоха бързо ограничителни мерки за разлика от западноевропейските страни

В Западна и Южна Европа коронавируса нанесе тежки поражения и отне хиляди човешки животи. А лекарите бяха изправени пред трудния избор чий живот да спасят по-напред, тъй като здравните системи бяха претоварени, пише Financial Times в свой анализ.

Но в Централна и Източна Европа пандемията бе овладяна до такава степен, че там вече се наблюдават първите признаци на възвръщане към обичайния начин на живот. Магазини, хотели, училища и дори търговски центрове подновяват дейност.

Разликите между регионите на Стария континент са все по-очевидни. Към момента Испания регистрира 517 смъртни случая на милион души, Италия - 453, Франция - 353 и Великобритания - 325. За сравнение, жертвите от коронавируса на милион души в Словакия са 4, в Полша - 16, в Чехия - 21 и в Австрия - 65. Само във вторник Италия, Испания и Великобритания са регистрирали повече смъртни случаи, отколкото Чехия, Унгария и Словакия имат общо от началото на кризата.

„Справяме се много добре“, коментира премиерът на Словакия Игор Матовиц. „Дори може би по-добре от очакваното“, допълва той.

Все пак сред причините за успеха на страните от този регион е и определена доза късмет. Италия и Великобритания регистрираха първите случаи на коронавирус през януари. Докато Чехия, Полша и Словакия нямаха потвърдени случаи до първата седмица на март. Това им осигури повече време да осъзнаят смъртоносните рискове от заплахата.

Но по отношение на Австрия става дума за други фактори.

„В Австрия коронавируса започна да се разпространява сред младите хора. Предимно сред скиори или международни бизнесмени“, обяснява Томас Чипионка, председател на подразделението по здравни политики в Института за научни изследвания във Виена.

„Освен това семействата в Австрия са по-различни от тези в Китай или Италия. В страната само 5% от хората на възраст над 30 години живеят с родителите си. Ето защо разпространението на заразата сред рисковите групи бе ограничено“, обяснява той.

Но страните в Централна Европа успяха да овладеят рисковете от пандемията, като реагираха твърде бързо, смята Олга Лоблова, изследовател по общественото здраве в университета „Кембридж“.

„Вирусът засегна Европа по-късно, но там правителствата използват времето по-добре“, коментира тя. „Никой от Централна и Източна Европа не си е казал, че в неговата страна не може да се повтори ситуацията от Италия“, уточнява Лоблова.

Словакия, Полша и Чехия бяха от първите страни в ЕС, които затвориха границите си. А заедно с Австрия първи въведоха строги ограничителни мерки срещу коронавируса. Скоростта, с която бяха въведени тези мерки, е една от основните причини за успеха в борбата с коронавируса на тези държави, твърди Мартин МакКий, професор по Европейско обществено здраве.

В средата на март Великобритания позволи провеждането на фестивал, на който присъстваха над 70 хил. души. Но на 10-ти март Австрия въведе мярка, която забранява събирането на над 100 души на обществено място. Два дни по-късно Чехия въведе сходна забрана, но тя бе за до 30 души. Бързо след това мярката бе променена и се забрани събирането на повече от двама души на едно място. Полша и Словакия предприеха сходни мерки.

„Централна и Източна Европа реагира още преди епидемията да е започнала. Чехия и Словакия се движеха много бързо“, казва професор МакКий.

✓ Как се отразява на Франция частичната заетост в условия на криза?

Страната предвижда 25,8 млрд. евро за обезщетения при частична заетост

Подобно на други страни от Европейския съюз, Франция разчита до голяма степен на програмата за частична заетост в условията на криза, за да предотврати ускоряването на масовата безработица до нивата от финансовата криза през 2009 г. Тя обаче не е универсален лек в дългосрочен план за икономиката на страната, пише за Die Zeit Тасило Хумел.

Частичната заетост е въпрос на избор за Франция. Тя може да поведе страната през кризата по икономически интелигентен, но и социално отговорен начин. Правителството в Париж бе вдъхновено от Германия да прокара тази схема. Там масовото ѝ прилагане през пролетта на 2009 г. попречи на безработицата да се повиши толкова драматично, колкото на други места в Европа. И когато икономиката отново се възстанови, германските компании веднага имаха на разположение всички необходими специалисти, тъй като не ги бяха отстранявали от длъжност.

В разгара на финансовата криза през 2008 г. 1,4 милиона души в Германия са работили по тази схема. Според актуални данни на Агенцията по заетостта до 26 април в Германия на непълен работен ден са регистрирани 10,1 милиона души. Във Франция броят им е още по-голям - 11,3, като се има предвид, че Германия има повече жители.

Разходите са високи - в четвъртък френският парламент прие Закон за бюджета, съгласно който са предвидени 25,8 милиарда евро за обезщетения при частична заетост. Тези средства са залогът на правителството на Макрон, че няма да настъпят масови съкращения в дългосрочен план.

„Пазарът на труда в момента е на "командно дишане"“, каза Бруно Дюкюдре, икономист от Института за икономически изследвания в Париж (OFCE). Увеличаването на броя на безработните подкопава бизнес доверието“, заяви Дюкюдре, подчертавайки, че не трябва да се повтарят грешките от предишната финансова криза.

Тогава системата за кандидатстване за обезщетения при частична заетост е била много по-сложна, много отрасли са били напълно изключени от нея. Франция разшири системата в няколко стъпки и опрости бюрокрацията. Към днешна дата служители на държавната железопътна компания или журналисти на свободна практика също получават обезщетение за непълен работен ден.

От месец май в тази система ще бъдат включени служители на детски градини и ясли, които са останали вкъщи заради затварянето на съответните заведения.

Синдикати се оплакват, че големите корпорации се възползват от щедростта на правителство, въпреки че разполагат с достатъчно собствени резерви.

Много политици посочват, че нивото на задлъжнялост във Франция расте и може дори да достигне 135% от брутният вътрешен продукт на страната. Така частичната заетост може да струва на държавата много повече от очакваните 25,8 милиарда евро - вероятно между 30 и 40 милиарда евро.

По-рано в четвъртък стана ясно, че БВП на Франция регистрира спад от 5.8% - най-високото ниво, откакто се събират данни от 1949 г. Спадът отчита драматичния ефект от блокирането на икономическия живот, като се вижда как само две седмици през март са били достатъчни, за да потиснат растежа през цялото тримесечие.

Дейността на непълен работен ден, изглежда, е успешна концепция за пазара на труда във Франция при настоящите кризисни обстоятелства, но все пак не може да продължава твърде дълго.

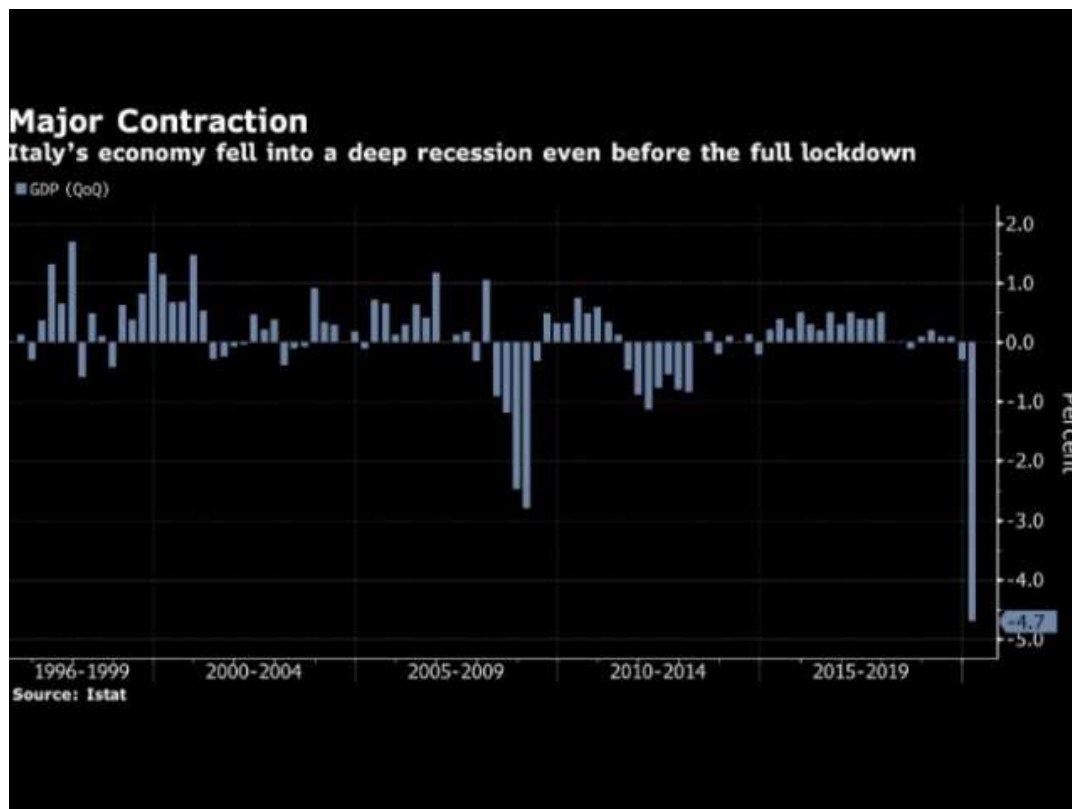
✓ Италия е изпаднала в рецесия преди пандемията

Третата по големина икономика в еврозоната се свива с 4.7% през първото тримесечие

Италианската икономика е изпаднала в дълбока рецесия, преди да отчете напълно негативния ефект от мерките срещу коронавирусната пандемия, съобщава Bloomberg.

БВП на третата по големина икономика в еврозоната се свива с 4.7% през първото тримесечие - най-значителния спад от 1995 г. насам. Понижението е над спада в еврозоната от 3.8% и под прогнозите на икономисти, които очакваха икономиката на Италия да се свие с 5.4% за периода.

Данните за първото тримесечие показват само частично ефекта от мерките за овладяване на коронавирусната пандемия, които доведоха до преустановяване на по-голяма част от икономическата активност в страната след 23-ти март.

Очакванията са данните да се влошат допълнително през второто тримесечие, тъй като компаниите ще възстановят частично дейност след 4-ти май. Италианското правителство очаква БВП да се свие с 8% през тази година, докато прогнозите на Bloomberg Economics са за спад от 13%.

Докато целият свят е изправен пред безпрецедентни икономически щети от пандемията и обширните мерки, предприети за преустановяването ѝ, Италия се е насочила към рецесия още преди кризата. Дългът на страната вероятно ще се повиши до над 150% от БВП, а слабостта на публичните ѝ финанси бе подчертана в началото на тази седмица от понижаването на кредитния ѝ рейтинг от Fitch.

✓ ЕС влиза в отбранителен режим заради страх от чужди придобивания

Инвеститорският интерес към Европа винаги е бил силен, но това може да приключи заради нови регулации

В условията на коронавирусната пандемия лидерите на Европейския съюз (ЕС) се стремят да осигурят защита на ценните европейски активи, които са уязвими на чужди придобивания, пише Bloomberg.

Берлин, Рим, Париж и Мадрид приеха законодателни промени и вече имат право да налагат вето на инвестиции от страни извън ЕС. А междувременно Брюксел въвежда правила за разглеждане на всички сделки с чуждестранно участие на територията на ЕС поради съображения за сигурност.

На биотехнологичните фирми е предложена специална защита, тъй като надпреварата за откриването на ваксина срещу коронавируса придобива изключително значение. На фона на икономическия спад, който покачи несигурността около възхода на Китай, оттеглянето на САЩ и показването на мускули от страна на Русия, ЕС се отказва от дългогодишната си политика на отворените врати. Ходът на Брюксел е породен от опасенията, че други страни се стремят да се възползват от това и да получат предимство.

Китайски компании, които са подкрепяни финансово от правителството в Пекин, отдавна търсят изгода в Европа. През 2018 г. Германия научи със закъснение за тайната операция на милиардера и частен инвеститор Ли Шуфу, чиято цел бе да стане най-големият акционер в Daimler. Също така властта в Берлин през март получи информация, че правителството в САЩ прави опити да придобие германска фирма, която търси ваксина срещу коронавируса. От Белия дом отхвърлиха тези твърдения.

„Става дума за необходимостта за защитата на нашата жизненоважна инфраструктура. Да не бъдем прекалено наивни относно това, което може да се случи с ключови сектори и технологии заради вмешателство на трети страни“, коментира еврокомисарят по търговските въпроси Фил Хогън в своя рече в Европейския парламент на 21-ви април.

Все пак това, което ЕС нарича хищническо поведение, други биха определили като справедлива игра спрямо модерните правила на капитализма. Критиците предупреждават, че това води до засилване на протекционизма в световен мащаб.

ЕС трябва да действа внимателно заради значението на преките чуждестранни инвестиции за икономиката на Европа. Преките чуждестранни инвестиции отговарят за близо 16 млн. работни места в икономическата общност. В този смисъл Европа е барометър на световната икономика.

„Но въпреки затягането на регулациите в ЕС, интересът на чуждестранните инвеститори към европейските активи ще остане силен, тъй като вероятно сътресенията на капиталовите пазари ще продължат до следващата година“, обяснява

Давина Гарод, консултант по конкуренция и инвестиции в базираната в Лондон правна фирма Akin Gump Strauss Hauer & Feld LLP.

✓ **Тръмп загатна за доказателства за произхода на COVID-19**

Междувременно американският президент отново атакува СЗО, определяйки я като "PR агенция на Китай"

Президентът на САЩ Доналд Тръмп посочи, че според негови доказателства новият коронавирус може да е възникнал в китайска изследователска лаборатория. На въпрос на журналист, дали има достоверна информация в подкрепа на твърденията си, Тръмп потвърди, но не пожела да предостави допълнителни подробности, пише Die Zeit.

Американският президент насочи вниманието към Института по вирусология в китайския град Ухан, където през 2019 г. бяха доказани първите случаи на заболяването. Юан Джайминг, ръководител на лабораторията, многократно отрече тези твърдения.

Междувременно Тръмп отново разкритикува китайските управляващи за това, че не успяват да овладеят вируса. "Те или нямаха тази възможност, или избраха да не го правят. Светът пострада тежко", заяви президентът. Той отново атакува и Световната здравна организация (СЗО), сравнявайки я с „PR агенция на Китай“. Тръмп замрази американските вноски за СЗО преди две седмици.

Американските тайни служби по-рано се противопоставиха на спекулациите, че новият коронавирус може да е създаден от хора. Директорът на Националното разузнаване на САЩ Ричард Гренел заяви в четвъртък, че американските служби ще се обединят около „научния консенсус“, че вирусът „не е създаден от човека, нито е генетично модифициран“. В същото време те не изключиха варианта огнището на белодробното заболяване да е тръгнало от инцидент в китайска лаборатория.

В САЩ съществуват редица теории. Повечето учени считат, че патогенът в Китай се е прехвърлил от заразени животни към хора.

Мениджър

✓ **Гратисен период за наемателите на държавни имоти гласува правителството**

До отмяната на извънредното положение наемателите или ползвателите, които са ограничили или преустановили дейността си в имоти – държавна собственост вследствие на ограничителните мерки, ще бъдат освобождавани изцяло или частично от плащането на наем за тях. Това беше решено на извънредно правителствено заседание.

Определянето на размера на наемите за ползвателите, физически или юридически лица, ще става със заповед, издадена от министри, областни управители или ръководители на други ведомства, които са предоставили имотите – държавна собственост, под наем или за ползване.

За целта наемателите ще трябва да удостоверят, че са ограничили или прекратили дейността си като предоставят финансови или други документи, удостоверяващи това обстоятелство. Мерките ще се прилагат само за срока на извънредното положение, обявено от Народното събрание.

✓ **Кандидатите за строежа на АЕЦ "Белене" могат да започнат изготвянето на оферти**

Информационният меморандум за проекта АЕЦ „Белене“ до всички потенциални кандидати от т.нар. „кратка листа“ (short list) е изпратен, съобщи от Министерството на енергетиката. До етапа на потенциални изпълнители на обекта бяха допуснати Китайската национална ядрена корпорация (CNNC), Атоменергопром АД - Росатом, Корейската хидро-ядрена корпорация, Фраматом САС – Франция и Дженерал Електрик, САЩ.

Меморандумът съдържа базова информация за проекта, правната рамка в страната, както и анализ на пазарната ситуация в региона. Изпращането му на практика дава възможност на кандидатите да подготвят обвързващата си оферта в условията на извънредно положение, поясняват от министерството.

Меморандумът е изпратен онлайн, след като по-рано този месец компаниите от кратката листа са подписали споразумение за конфиденциалност по проекта. То се отнася както за самите тях, така и за всички техни консултанти, банкери, агенти и други.

Срокът за изготвяне на обвързващи оферти ще започне да тече от датата, на която ще бъде осигурен физически достъп на кандидатите до „информационната зала“ за проекта, обособена в сградата на Националната електрическа компания. А нейното определяне ще зависи от промяната на противоепидемичните мерки, става ясно още от съобщението на министерството.

✓ **Субсидии - само за продадена земеделска продукция!**

Държавата отпуска допълнителни средства за производителите на зеленчуци. Субсидията ще бъде отпускана на базата на доходите от реализирана продукция на земеделците. Новата мярка беше обявена на брифинг в Министерския съвет на земеделския министър Десислава Танева и производителя Красимир Кунчев, чието е и предложението за новата схема.

„По-голямата част от насажденията в България са заети с трайни насаждения. Нито при трайните насаждения, нито при животновъдството е възможно в рамките на тази календарна година да се отчете ръст с мерките, които се взимат в момента. Вън от всякакво съмнение е, че плодовете, розите и животновъдството се нуждаят от подпомагане. Както се разбрахме с премиера Борисов и министър Танева, само да мине кризата с коронавируса, ще говори какво ще правим и с другите сектори“, обясни Кунчев.

За разлика от сега действащите мерки за обвързаното подпомагане, когато се искаше някакъв минимален добив от декар, без да се държи сметка на каква цена е реализиран, тази мярка цели да се дадат допълнителни субсидии на дохода на земеделските производители. Това означава, че земеделският производител трябва да произведе и да продаде съответно зеленчуци и на база дохода, получен от продажбата, да получи допълнителни субсидии.

„Така дори и малките производители ще имат личен интерес да издават фактури, когато продават стоката си, защото иначе няма да получават субсидия. Всеки стопанин трябва да си направи сметка какви зеленчуци да отглежда, в какъв обем и дали ще успее да реализира продукцията”, аргументира се Кунчев.

Причината за промяната в начина на изчисляване на субсидиите са злоупотреби с префактурирането на земеделска продукция. Например, да се продаде 1 тон краставици за 1 лев, а във фактурата пише, че се продават за 20 стотинки, като по този начин се ощетява бюджета.

„Приехме предложението на Кунчев тази допълнителна подкрепа да бъде по дохода, който производителите ще докажат като реализирана продукция”, уточни министърът на земеделието Десислава Танева.

От днес земеделските стопани, които попадат в новия обхват на новата мярка 13.3 могат да заявяват площи. За 3644 земеделски стопани, които досега попадаха в обхвата на необлагодетелствани райони по мярка 13.2, но които отпаднаха с предфинирането, първо ще получат компенсаторно плащане в размер на 25 евро на хектар.

Над 65 000 земеделци са подали заявления по различните схеми и мерки за плащане на площ, съобщиха междуременно пред БНР от Държавен фонд "Земеделие". Въпреки ограниченията в придвижването, наложени заради извънредното положение, под 4% от фермерите са подали заявленията си по електронен път. Две седмици преди крайния срок кандидатите за субсидиране са почти толкова, колкото и миналата година. 65 474 бяха в предишната кампания фермерите, които поискаха евросубсидиране, а до момента в системата ИСУН на фонд "Земеделие" са подадени 65 180 заявления. Ежегодно земеделските стопани у нас заявяват за финансово подпомагане на площ около 39 хектара земя, като тенденцията е към естествено окрупняване – по-малко фермери заявяват повече земя.

„Добрата новина е, че ЕП гласува включването на това плащане като възможно и за преходния период, който е 1+1 година. Това е изключително инициатива на България, която благодарение на всичките ни депутати в ЕП успя завчера да мине на комисия. България успя с още една инициатива в ЕП, касаеща значително по-голям брой земеделски стопани - сектор "Тютюнопроизводство" и преходно национална помощ за животновъдството. Това са овцете и козите без селекционен контрол. Гласува се в ЕП в комисията по земеделие се гласува възможността преходно национална помощ като инструмент да остане за преходния период, който в момента 1+1 година. Това е втори наш успех. Очакваме до юни месец да финализираме успешно тези две инициативи на България, които са в интерес на нашия земеделски сектор”, каза още министърът на земеделието.

✓ ЕЦБ остави водещите лихви без промяна. Демонстрира готовност да увеличи изкупуването на дългови облигации

Европейската централна банка (ЕЦБ) вчера запази водещите си лихви и обяви, че е готова да увеличи изкупуването на дългови ценни книжа, за да смекчи въздействието върху икономиката от пандемията от новия коронавирус, предадоха световните агенции.

Основната лихва по операциите за рефинансиране, известна още като „репо лихва“, остава на ниво от 0,00%. Заемната лихва се запазва на равнище от 0,25%, а депозитната лихва остава на ниво от минус 0,5%.

Финансовата институция, която обяви поредица от решения през последните няколко седмици за справяне със здравната и икономическа криза, направи по-гъвкави операциите си по финансирането на търговските банки при изключително благоприятни условия, за да ги стимулира да отпускат кредити, отбелязва АФП.

За следващите потоци от заеми, разпределени от юни 2020-а до юни 2021-а и обявени още през март, пазителката на еврото понижи ставките от -0,75 на сто до -1,00 на сто - лихва, която ще се прилага за банките в най-благоприятния случай или с други думи, когато ликвидностите бъдат предоставени в подкрепа на малките и средния предприятия, чиито устои са разклатени от кризата, информира БТА.

Освен това ЕЦБ обяви и поредица операции за рефинансиране в отговор на спешната потребност от финансиране, породена от пандемията, за да поддържа равнището на ликвидността в еврозоната и да гарантира доброто функциониране на паричните пазари, се посочва в комюнике на банката.

Заседанието на ЕЦБ идва на фона на данните за свиване на brutния вътрешен продукт на Еврозоната с 3,8% през първото тримесечие на годината. Това е най-големият спад на тримесечна основа от 1995 г. насам, когато започва да се води тази статистика.

„Еврозоната е изправена пред икономическо свиване, чиито мащаб и скорост са безпрецедентни в мирно време“, заяви председателят на ЕЦБ Кристин Лагард, като добави, че банката очаква икономиката на региона на единната валута да се понижи с между 5% и 12% през тази година.

За да парира последиците от пандемията от новия коронавирус върху икономиката, ЕЦБ е готова и да подсили извънредната си програма срещу коронавируса с допълнителния механизъм на стойност 750 милиарда евро за изкупуване на държавен и частен дълг на пазара, известен като Пандемичната програма за спешни покупки (Pandemic Emergency Purchase Program).

От централната банка също така заявиха, че управителният съвет е решил да намали лихвения процент по целевите операции за дългосрочно рефинансиране на банките (TLTRO III) за периода от юни 2020 г. до юни 2021 г. с 50 базисни пункта под средния лихвен процент по основните операции на Евросистемата, които преобладават през същия период.

TLRO са заеми, които ЕЦБ дава при ниски лихви на банки в Еврозоната, Целта е да се стимулира даването на кредити на потребителите, които от своя страна да подкрепят реалната икономика.

✓ ЕЦБ остава в антикризисен режим и след края на 2020-та

Европейската централна банка (ЕЦБ) очаква да остане в антикризисен режим и след края на 2020 година, за да се бори с "безпрецедентното свиване" на икономиката на еврозоната, причинено от пандемията. Това заяви президентът на институцията Кристин Лагард, цитирана от Ройтерс.

Икономическото забавяне, което е белязано и от силно влошаване на ситуацията на трудовите пазари, вероятно ще се задълбочи, преди да започне фазата на възстановяване, каза Лагард след заседанието на ЕЦБ за определяне на паричната политика.

Банката вече обмисля варианти за излизане от извънредните парични мерки, които въведе, за да смекчи удара от пандемията, но това "връщане към нормалното" няма да стане през идните месеци, посочва БТА. Прочуванията на ЕЦБ сочат възстановяване и подобряване на положението през 2021 година, така че банката силно се надява кризата да не стане постоянна, отбеляза Лагард.

По-рано вчера бяха огласени и нови прогнози на експертите на ЕЦБ, според които брутният вътрешен продукт на Еврозоната може да се свие с 5 до 1 процента тази година.

✓ Рекордно свиване на БВП на ЕС и Еврозоната, борсовите индекси тръгнаха надолу

Основните индекси на водещите фондови борси в Европа се понижиха в четвъртък на фона на данните за спад на БВП на ЕС и Еврозоната за първото тримесечие на 2020 г., пише Си Ен Би Си.

Общият европейски индекс STOXX 600 се понижи с 0,44 пункта, или 1,53%, до 345,53 пункта. Въпреки това бенчмаркът е на път да отчете най-доброто си месечно представяне от юли 2009 г. Водещият индекс на Лондонската борса FTSE 100 отчете спад от 73,19 пункта, или 1,2%, до 6 042,06 пункта. Немският индекс DAX изтри 47,13 пункта от стойността си, или 0,42%, достигайки ниво от 11 060,61 пункта. Френският измерител CAC 40 се понижи с 19,58 пункта, или 0,42%, до 4 651,53 пункта.

Според данни на Евростат брутният вътрешен продукт на Еврозоната се понижил с рекордните 3,8% през първото тримесечие на 2020 г. спрямо предходното. Същевременно с това икономиката на Европейският съюз се е свила с 3,5%. Това са най-големите спадове от 1995 г., откакто се води статистиката.

На годишна база спадът в Еврозоната е 3,3%, а в ЕС - 2,7%. Това са най-лошите резултати от 2009 г. насам

Същевременно с това френската икономика се сви с 5,8% през първото тримесечие спрямо предходното, което е най-големият спад на тримесечна основа за втората най-голяма икономика в ЕС от 1949 г. насам, когато започва да се води статистика. Подобна бе ситуацията и в Испания, чиято икономика се сви с 5,2% на тримесечна основа.

Брутният вътрешен продукт (БВП) на Италия се е свил с 4,7% през първото тримесечие спрямо периода октомври-декември на миналата година, когато бе регистриран спад 0,3%. Това означава, че Италия официално е в рецесия. На годишна база спадът през първото тримесечие е 4,8%.

Пазарите са в очакване на заседанието на Европейската централна банка, което ще се проведе малко по-късно днес.

Междувременно акциите на Shell поевтиняха с 6,59%, след като компанията отчете 46-процентов спад на нетната печалба за периода януари-март 2020 г. спрямо същия период на миналата година и обяви, че ще свали дивидентите си за първото тримесечие за първи път от Втората световна война насам. Нетната печалба на компанията за първото тримесечие на годината достигна 2,9 млрд. долара, спрямо 5,3 млрд. долара през същия период на 2019 г. Този резултат е малко по-добър от прогнозирания от анализаторите, анкетиран от Refinitiv, които очакваха нетна печалба от 2,5 млрд. долара

Carlsberg отчете 7-процентов спад в продажбите през първото тримесечие и предупреди, че най-лошото тепърва предстои, тъй като продажбите в супермаркетите не са успели да компенсират загубите от затварянето на баровете и ресторантите.

Повишения на Уолстрийт

Основните индекси на Нюйоркската фондова борса отчетоха повишения в сряда, след като Федералният резерв на САЩ обеща да задържи основната си лихва около нулата, докато американската икономика не се възстанови, предаде Си Ен Би Си.

Промишленият индекс Dow Jones записа ръст от 532,31 пункта, или 2,21%, до 24 633,86 пункта. Широкообхватният индекс Standard & Poor's 500 напредна с 76,12 пункта, или 2,66%, до 2 939,51 пункта. Индексът на високотехнологичните дружества Nasdaq се повиши с 306,98 пункта, или 3,57%, до 8 914,71 пункта.

След печалбите от сряда S&P 500 е на път да завърши април с месечен ръст от 13%, Това ще бъде най-голямото едномесечно повишение за индекса от 1974 г. насам. Стойността на Dow се е увеличила с 12,4% от началото на април, което поставя бенчмаркът в позиция да регистрира най-силния си месец от 1987 г.

Позитивното настроение на пазарите бе подкрепено от финансовия отчет на Alphabet, подкрепен от облачният бизнес и видео услугата на YouTube. За първото тримесечие компанията отбеляза печалба от 6,84 млрд. долара, или 9,87 долара за акция, спрямо 6,66 млрд. долара, или 9,50 долара за акция, за същия период на 2019 г. Приходите на компанията са нараснали до 33,7 млрд. долара спрямо 29,48 млрд.

Тази новина подкрепи целия технологичен сектор, като акциите на останалите компании от групата FAANG – Facebook, Amazon, Apple и Netflix поскъпнаха съответно с 6,17%, 2,53%, 3,28% и 2%

Не всички новини обаче бяха позитивни, като от търговското министерство на САЩ съобщи, че американската икономика се е свила с 4,8% през първото тримесечие на годината. Това най-резкият спад на брутният вътрешен продукт на САЩ от четвъртото тримесечие на 2008 г., когато американската икономика се сви с 8,4% в разгара на Голямата рецесия.

Лошият резултат като че ли бе засенчен от заседанието на Федералния резерв, по време на което централната банка обеща да задържи основната си лихва около нулата, докато американската икономика не се възстанови.

„Продължаващата здравна криза ще окаже голям натиск върху икономическата активност, заетостта и инфлацията в краткосрочен план и представлява значителен риск за икономическите перспективи в средносрочен план“, съобщиха от Фед след вчерашното си заседание.

„Комитетът очаква да задържи лихвата в този диапазон, докато не се увери, че икономиката е устояла на последните събития и е на път да постигне максималните си цели за заетост и стабилност на цените“, уточняват от централната банка.

Ръст в Азия

Основните борсови индекси в Азия записаха ръст в четвъртък, следвайки ралито на Уолстрийт, предаде Маркетоуч.

Водещият индекс на Токийска фондова борса Nikkei 225 се повиши с 422,5 пункта, или 2,14%, до 20 193,69 пункта.

В континентален Китай бенчмаркът Shanghai Composite отчете ръст от 37,64 пункта, или 1,33%, до 2 860,08 пункта, докато по-малкият индекс Shenzhen Composite напредна с 32,62 пункта, или 1,88%, до 1 763,36 пункта.

Пазарите в Китай бяха подкрепени от данните за производствената активност в страната, която според данни на Националното статистическо бюро достигна ниво от 50,8 пункта през април, спрямо 52 пункта през март,

Това означава, че секторът се е задържал над равнището от 50 пункта, което разделя растежа от свиването. Анализатори, анкетирани от Ройтерс, очакваха индексът на мениджърите по доставките PMI за сектора на промишлеността да достигне ниво от 51 пункта през април.

В Австралия ASX 200 отчете ръст от 129 пункта, или 2,39%, до 5 522,4 пункта.

Борсите в Хонконг и Южна Корея останаха затворени в четвъртък заради честване на национални празници

У нас

Индексите на Българската фондова борса (БФБ) записаха смесени предимно понижения в ранната търговия. Основният индекс SOFIX отчете спад от 1,34 пункта, или 0,30%, до 448,05 пункта. BGBX40 се понижи с 0,07 пункта, или 0,07%, до 94,85 пункта. BGTR30 напредна с 0,75 пункта, или 0,16%, до 461,77 пункта. BGREIT се повиши с 0,13 пункта, или 0,10%, до 132,78 пункта.

Дневник

✓ Бизнес климатът се влоши до състоянието си от 1997 г.

В условията на извънредно положение бизнес анкетите на НСИ показват влошаване на стопанската конюнктура във всички наблюдавани сектори. Общият показател на бизнес климата **спада с 41.7 пункта** спрямо нивото си от предходния месец, което е с 37 пункта под дългосрочната средна стойност за последните 10 г. и с 4.4 пункта над дългосрочния минимум, отбелязан през февруари 1997 година. Най-голям принос за достигната ниска стойност очаквано е търговията на дребно заради забраната на повечето търговски обект да работят от средата на март.

Мениджърите съобщават за забавени или отложени плащания от страна на техни клиенти, за спаднал брой на поръчки и свиване на дейността. Повечето участници в анкетата очакват през следващите месеци понижение на цените и влошаване на ситуацията.

Промишленост. Съставният показател "бизнес климат в промишлеността" се понижава с 31.8 пункта, което се дължи на песимистичните оценки и очаквания на промишлените предприемачи за бизнес състоянието на предприятията. По-негативни са и прогнозите им както за износа, така и за производствената активност през следващите три месеца. В същата посока са и промените в очакванията за движението на персонала.

През периода януари - април 2020 г. средното натоварване на мощностите намалява с 10.1 пункта и достига 67.9%. Според мненията на мениджърите за тези три месеца конкурентната позиция на предприятията както на вътрешния пазар, така и на пазара във и извън страните от Европейския съюз също се е влошила.

Несигурната икономическа среда продължава да ограничава в най-голяма степен дейността на предприятията. Последната анкета отчита ръст и на неблагоприятното въздействие на факторите "други", "недостатъчно търсене от страната" и "недостатъчно търсене от чужбина".

По отношение на продажните цени в промишлеността са регистрирани известни очаквания за понижение, макар по-голяма част от мениджърите да предвиждат запазване на тяхното равнище през следващите три месеца.

Строителство. През април съставният показател "бизнес климат в строителството" спада с 45.6 пункта в резултат на влошените оценки и очаквания на строителните предприемачи за бизнес състоянието на предприятията.

Според тях настоящата строителна активност е намалена в сравнение с предходния месец, като и прогнозите им за следващите три месеца са по-резервирани.

Анкетата регистрира **увеличаване на броя на клиентите със закъснения в плащанията**. Същевременно и осигуреността на производството с поръчки се понижава, а очакванията за следващите шест месеца са спадът да продължи. По отношение на заетите прогнози са също в посока на намаление.

През последния месец се засилва негативното влияние на факторите "несигурна икономическа среда" и "други", които изместват на трето място затрудненията на предприятията, свързани с недостига на работна сила.

За продажните цени немалка част от мениджърите не предвиждат промяна, макар да се увеличава делът на тези, които очакват понижение през следващите три месеца.

Търговия на дребно. Съставният показател "бизнес климат в търговията на дребно" се понижава с 52 пункта, което се дължи на нарастващия песимизъм в оценките и очакванията на търговците на дребно за бизнес състоянието на

предприятията. По-негативни са и прогнозите им както за обема на продажбите, така и за поръчките от доставчиците през следващите три месеца. Същевременно и очакванията им по отношение на персонала са неблагоприятни. Основните пречки за развитието на дейността в сектора са свързани с несигурната икономическа среда, конкуренцията в бранша и недостатъчното търсене, като през последния месец се наблюдава засилване на негативното въздействие на първия фактор.

По отношение на продажните цени балансът на очакванията е отрицателен, като мениджърите, които предвиждат намаление, са повече от тези, чиито нагласи са за увеличение.

Услуги. През април съставният показател "бизнес климат в сектора на услугите" спада с 47.1 пункта в резултат на влошените оценки и очаквания на мениджърите за бизнес състоянието на предприятията. Негативни са и мненията им за настоящото и очакваното търсене на услуги, което според тях ще доведе и до съкращаване на персонал през следващите три месеца.

Несигурната икономическа среда, факторът "други", конкуренцията в бранша и недостатъчното търсене са най-сериозните проблеми, ограничаващи бизнеса, като единствено при третия фактор се наблюдава отслабване на неблагоприятното му влияние.

Мениджърите предвиждат известно намаление на продажните цени в сектора на услугите, макар по-голяма част от тях да не очакват промяна през следващите три месеца.

✓ И статистиката отчете срив на пътуванията през март

През март, в средата на който бе въведено извънредно положение в България, е регистриран срив на пътуванията на български граждани в чужбина и посещенията на чужденци в България, съобщава НСИ. В допълнение и в периода, в който имаше най-много сняг за скиорите, в средата на март един от най-посещаваните от чужденци зимни курорти - Банско, бе поставен под двуседмична карантина, а всички туристи, приканени да напуснат града заради случаи на заразата. В дните след това туристите напуснаха и другите зимни ски центрове.

Пътуванията на български граждани в чужбина през месеца са 230.7 хил., или с 51.8% под регистрираните през март 2019 година. Най-значителен очакван е спадът на пътуванията до Италия, която е най-силно засегнатата в Европа страна от коронавируса - с 96.3%, Испания - със 79.9%, Сърбия - с 55.9%, Германия - с 55.4%, Обединеното кралство - с 53.1%, Гърция - с 53%, Северна Македония - с 52%, и други.

В сравнение с март 2019 г. намаляват пътуванията по всички наблюдавани цели: "почивка и екскурзия" - с 64.9%, "служебна" - с 52.1%, и "други" - с 44%. Най-голям относителен дял от общия брой пътувания на български граждани в чужбина през март 2020 г. формират пътуванията с други цели (гостуване, обучение, посещение на културни и спортни мероприятия) - 51.4%, следват пътуванията със служебна цел - 30.1%, и с цел почивка и екскурзия - 18.5%

Най-голям брой пътувания на български граждани са осъществени към: Турция - 71.1 хил., Гърция - 34 хил., Румъния - 20.5 хил., Сърбия - 19.1 хил., Северна Македония - 13.1 хил., Германия - 10.9 хил., Австрия - 8.4 хил., Франция - 8.3 хил., Обединеното кралство - 6.6 хил., Белгия - 5.9 хиляди

През месеца посещенията на чужденци в България са 312.8 хил., или с 43.7% по-малко в сравнение с март 2019 година. Намаление е регистрирано при пътуванията по всички наблюдавани цели: "почивка и екскурзия" - с 60.7%, "служебна" - с 45.9%, и "други" (вкл. гостувания и транзитни преминавания) - с 26.6%. Транзитните преминавания през страната са 34.7% (108.5 хил.) от всички посещения на чужденци в България.

От общия брой чужденци, посетили България през март 2020 г., делът на гражданите от Европейския съюз е 49.7%, или с 42% по-малко в сравнение със същия месец на предходната година. Регистриран е спад в посещенията на граждани от всички наблюдавани страни, като най-висок е от: Германия - с 55.8%, Франция - с 54.6%, Обединеното кралство - с 45.7%, Гърция - с 36.2%, Румъния - с 34.6%, и други.

Посещенията на граждани от други европейски страни намаляват с 42.2%, като най-голямо е намалението на посещенията на граждани от Северна Македония - с 55.8%.

През март 2020 г. преобладава делът на посещенията с други цели - 53.6%, следвани от посещенията с цел почивка и екскурзия - 27.1%, и със служебна цел - 19.3%

Най-много посещения в България през март 2020 г. са реализирали гражданите от: Турция - 62.5 хил., Румъния - 54.5 хил., Гърция - 49.6 хил., Сърбия - 26.3 хил., Северна Македония - 21.8 хил., Обединеното кралство - 15.2 хил., Украйна - 11.8 хил., Полша - 7.6 хил., Германия - 7.0 хил., Русия федерация - 5.1 хил.

✓ Солидарността в ЕС остава невидяна, предупреди Европарламентът

За да се противопоставим на негативните наративи, е особено важно да комуникираме проактивно за финансовата, техническата и медицинската подкрепа на ЕС в отговор на пандемията, както между страните от ЕС, така и с другите ни партньори, сред които и Китай. Повечето актове на солидарност от организации, професионалисти или частни лица се случват далеч от погледа на камерите и репортерите."

Това коментира председателят на комисията по външни работи в Европарламента Дейвид Макалестър, след като депутатите обсъдиха последния доклад на Европейската служба за външните отношения за дезинформацията по отношение на COVID-19.

Докладът разкрива много тревожни факти, например значителния брой координирани дезинформационни кампании от руското и от китайското правителство за разпространение на невярна здравна информация в рамките на Европа и в нейното съседство, както и на конспиративни теории и твърдения, че само авторитарните политически системи - а не демокрациите - са в най-добро състояние да се справят с настоящата криза, каза още той.

Докладът показва, че дезинформацията за коронавируса се разпространява особено бързо в по-малките медийни пазар, където технологичните компании не предприемат адекватни контрамерки. Източниците ѝ са до голяма степен Русия и Китай, а целта - да подкопае имиджа на ЕС и да създаде мнението, че демокрациите не се справят достатъчно добре в борбата с пандемията.

В резолюция, приета от Европейския парламент на 17 април, евродепутатите също подчертаха, че дезинформацията, свързана с COVID-19, е основен проблем за общественото здраве. Ето защо ЕС следва да създаде европейски информационен източник, който да гарантира, че всички граждани имат достъп до точна и проверена информация. Парламентът също така призова социалните медии проактивно да предприемат необходимите мерки за спиране на дезинформацията и словото на омразата, свързани с коронавируса.

✓ "Провалената" Гърция стана за пример

Гърция, смятана доскоро за напълно провалена държава, сега се справя с коронавируса по-добре от редица други европейски страни. А населението проявява изненадваща дисциплина. Как стана това [обяснява](#) "Дойче веле".

Само допреди няколко години Гърция беше "лошият ученик" в Европа, едно голямо огнище на постоянни кризи. В сегашната криза с COVID-19 обаче страната, изглежда, се справя по-добре от редица други държави в ЕС, се казва в репортаж на SWR. А вестник "Берлинер цайтунг" посочва, че Гърция е извървяла пътя от "черната овца до пример за подражание".

Много по-рано, отколкото на други места в Европа, гръцкото правителство затвори училищата, магазините и ресторантите. И много по-дълго, отколкото другаде, гърците ще трябва да чакат, докато бъдат разхлабени мерките на карантината. Атина залага на малките и предпазливи стъпки в тази посока. Най-рано на 4 май ще бъдат отворени някои от магазините.

"Навременни и стриктни мерки"

Точно страната, която в дълговата криза бе смятана от всички за провалена държава, сега демонстрира забележителни успехи в борбата срещу COVID-19, отбелязва "Берлинер цайтунг".

Изданието цитира сравнителен анализ на френския мозъчен тръст The Bridge, според който от 10 изследвани европейски страни Гърция демонстрира най-добрата стратегия в кризата - "благодарение на навременните и стриктни мерки".

Числата говорят ясно за това: с 12.5 жертви на 1 млн. души население Гърция изпреварва повечето други страни в ЕС. В Германия например броят на починалите от коронавирус е почти 6 пъти по-висок, в Швейцария - 15 пъти, а в Испания - 40 пъти.

Гръцкото правителство обаче имаше основателна причина да не се бави с мерките: заради строгите икономии по време на дълговата криза държавното здравеопазване изпадна в изключително тежко състояние. Навсякъде в системата липсват кадри, а повече от 20 хил. лекари са напуснали страната от 2010 г. насам.

Когато на 26 февруари в Солун беше регистриран първият случай на коронавирус, държавните болници разполагаха с едва 565 легла в интензивните отделения. Тогава за рекордно кратко време здравното министерство успя да осигури допълнителен медицински персонал и да удвои наличния капацитет. Благодарение на този успешен кризисен мениджмънт в момента се използват едва 5 процента от леглата за интензивно лечение, посочва "Берлинер цайтунг".

Изненадваща дисциплина

Гърците спазват ограниченията с изненадваща дисциплина, което не е много естествено за една страна, в която забраните обикновено не се зачитат, а личната свобода е нещо свещено. И още нещо: близо 80% от гърците одобряват действията на правителството в сегашната криза.

Но трудното тепърва предстои: МВФ прогнозира за Гърция икономически спад от 10% през 2020 г. и увеличение на безработицата до 22.3%. Очаква се и катастрофален туристически сезон в страната, предупреждава на свой ред SWR и добавя, че без помощ от ЕС Гърция трудно ще се справи.

[БНТ](#)

✓ Намалва се административната тежест при подаване на годишните финансови отчети

Агенцията по вписванията информира, че с нормативни промени се въвеждат облекчени изисквания при подаване на годишни финансови отчети (ГФО) и годишни доклади за дейността за малки, средни и микро предприятия.

Отпада необходимостта да се представят документи, доказващи приемането на годишния финансов отчет и годишния доклад за дейността (покани за свикване на общи събрания, протоколи от проведени общи събрания, доказателства за получаване на поканите и пр.). Това гласят влезналите в сила на 14 март 2020 г. промени в Наредба за изменение и допълнение на Наредба 1 за водене, съхраняване и достъп до търговския регистър и до регистъра на юридическите лица с нестопанска цел.

Обстоятелството, че ГФО са приети от съответния компетентен орган, се доказва с представяне на декларация по образец от законния представител на търговеца или юридическото лице с нестопанска цел.

Облекченията на се прилагат за големи предприятия и фирми от обществен интерес. Според статистиката за 2018 г., тези компании са около 3-4% от всички предприятия.

По данни на Агенцията по вписванията, подадените ГФО от 01.01.2020г. до момента са малко над 16 400. От тях 70% са подадени по електронен път, а тридесет процента - на гише. Според броя на подадените заявления Г2 (ГФО) за 2019 г. (351 584), до края на септември 2020 г. (крайният срок за подаване на ГФО), се очаква да бъдат подадени над 330 000 заявления.

✓ Управителят на БНБ внесе в НС годишния доклад

Управителят на БНБ внесе в Народното събрание на Република България Годишния отчет на БНБ за 2019 година. Годишният отчет на БНБ за 2019 година може да видите [ТУК](#).

✓ Как се справят малките търговски центрове в кризата

40 магазинчета в районния универсален магазин в квартал "Младост" в София са заплашени от фалит. Причината - комплексът се третира като мол и не може да отвори врати вече втори месец. Собствениците няма как да се възползват и от схемата 60:40, защото повечето работещи там се осигуряват сами.

Районният универсален магазин - като онези от едно време - събира 40 малки магазинчета. От тях се хранят поне толкова семейства. Така било допреди извънредното положение.

Николай Лазаров - управител на търговски център РУМ-"Младост": Ние сме вече на предела на силите. Закъсваме с изплащанията на ток, вода, парно.

Мария Константинова - съсобственик и наемател на магазин: А ние нямаме един лев приход.

Служителите в магазина се осигуряват сами и не могат да се записват в бюро по труда. Ако не заработят след 13 май - са обречени.

Огнян Димитров - управител на магазин: И тогава някои ще фалират.

Мария Константинова - съсобственик и наемател на магазин: Всички около нас големи вериги работят и пушилка се вдига.

Иванка Гьорева - съдържател на магазин: Не знам защо ни тълкуват като моловете - търговски център - като ние нито като площ, нито като посещаемост можем да бъдем като мол.

Николай Лазаров - управител на търговски център РУМ - "Младост": Като питам по институциите и те казват: по-добре не отваряйте, защото глобите са супер жестоки.

И властта отговори - ще отвори ли магазина.

Кирил Ананиев - министър на здравеопазването: На този етап не се обсъжда тази мярка.

Д-р Данчо Пенчев - директор на СРЗИ: Щабът, правителството и министерството на здравеопазването предприемат либерализиращи мерки след внимателна оценка на риска. Такова развитие предстои в тази посока, но за момента те остават затворени.

И преди посетителите в магазинчетата не били много. Сградата разполага с отделен вход и изход. Собствениците са убедени, че могат да направят организация, за да няма струпване на хора.

Огнян Димитров - управител на магазин: Аз се чувствам унижен, унижен от това, че изпитвам нищета.

✓ Протести и мерки по време на пандемията в Европа

Жертвите на коронавируса в света вече са близо 228 хил. - 3 милиона заразени в 190 страни. След САЩ, най-засегнати са Италия, Великобритания, Испания и Франция. Германският канцлер Меркел съобщи, че спортните площадки, музеите и църквите ще отворят врати, но при определени условия. Още мерки за облекчаване на режима ще станат ясни след седмица.

Медици в Италия протестираха срещу липсата на предпазни средства. Лекарите и сестри излязоха пред болница в Торино с плакати "Може би не всичко ще бъде наред" и "Герои във вестникарските заглавия, но третирани като просяци". Малка демонстрация имаше и в Рим с искане за финансова помощ от държавата. Някои региони вече олекотиха забраните. Да преминем от "затворете всичко" към "отворете всичко" ще изложи на опасност нашите усилия дотук, предупреди премиерът.

Джузепе Конте - министър-председател на Италия: Едновременното започване на всички икономически, социални и образователни дейности от 4-ти май би довело до неконтролируемо нарастване на заразата.

Жертвите на коронавируса в Испания намаляват още. Те са 286 или най-малко от 20-ти март насам.

В Германия, една от отличниците в борбата с коронавируса, 100 човека заразяват 76, според института Роберт Кох.

Лотър Вайлер - президент на института "Роберт Кох": Репродукционното число е 0.76, което означава, че един инфектиран заразява по-малко един човек. Това е щастливо развитие.

Ограничителните мерки във Федералната република се удължават до 10 май.

На фона на обществено недоволство, сръбското правителство реши да отслаби мерките този уикенд, въпреки предупрежденията на медиците. Вместо пълна карантина ще има полицейски час. Смъртните случаи в страната са 173, заразените 8 724.

Д-р Весна Допуджа - пулмолог в Белград: Като се има предвид срещу какво се борим като лъвове този месец, ние се страхуваме какво ще донесе смекчаването на мерките. Но животът трябва да продължи.

Британският ветеран капитан Том Мур, който събра 30 милиона паунда в помощ на националната здравна служба, получи поздравления от цялата страна по случая 100-тния си юбилей.

[Cross.bg](#)

✓ Теми и гости в сутрешните блокове на телевизиите

БНТ, „Сутрешен блок“

- Има ли нови огнища на зараза и къде липсват лекари? Последна информация от Щаба
- Как ще се проведе масовото тестване в Пловдив? Всички въпроси и отговори на живо
- Полицията и мерките. Как ще бъде организиран контролът на пътя през почивните дни?

- Как ще се провеждат шофьорските курсове и изпитите в условията на извънредно положение?
- В Деня на труда - правата на работниците и синдикатите. Говори Димитър Манолов

Нова телевизия "Здравей, България"

- Могат ли 25 000 строители, завърнали се от чужбина, да заработят у нас? И защо браншът поиска да отпадне забраната за строителни дейности между 14.00 и 16.00 часа?
- Как полиция от Бяла Слатина глобава за скорост, без на пътя да има знак за ограничение?
- Инциденти в парковете в София. Защо мъж напръска със спрей служители на общината?
- За благотворителността в тежки времена и как NOVA помага заедно с вас, зрителите - разговор с изпълнителния директор на телевизията Ива Стоянова.

✓ 1 май - Международен ден на труда

Денят на труда и на международната работническа солидарност се отбелязва ежегодно на 1 май и е един от официалните празници в България. На тази дата много страни в света честват обществените и икономически постижения на работническото движение.

Историята

Началото на празника се свързва с международното социалистическо движение през 19 век и работническите протести за зачитане на елементарните социални права. Началото се поставя на 1 май 1886 година в САЩ, когато профсъюзите провеждат неофициална национална стачка, в която вземат участие над 300 000 работници от цялата страна с искане за въвеждане на официален 8-часов работен ден. След тридневни протести в Чикаго полицията и частните охранители разпръсват протестиращите, раняват около 200 души и убиват поне четирима. На 4 май по време на последвалия протест срещу полицейското насилие сред полицията е хвърлена бомба, при която загива един полицай и шестима са ранени. Набързо са осъдени и екзекутирани седем анархисти, впоследствие оправдани като невинни.

През 1889 учредителният конгрес на Втория интернационал, проведен в Париж, призовава за международни демонстрации в знак на солидарност към протестите в Чикаго. През 1904 година Международната конференция на социалистите в Амстердам призовава "всички социалдемократически партии и профсъюзи от всички страни да демонстрират енергично на Първи май за официалното признаване на 8-часовия работен ден, за световен мир." Тъй като най-ефективният начин за демонстрации е стачката, конгресът решава, че е "задължително за всички пролетарски организации от всички страни да спрат да работят на 1 май, навсякъде, където е възможно без негативни последици за работниците."

В България

Денят на труда е един от официалните празници в Република България.

Първият опит за честване на Първи май в България е от Типографското дружество през 1890 г. Обявен е за официален празник през 1939 г.

От 1945 г. комунистическата власт в Народна република България започва да чества празника ежегодно. Държавата отбелязва Първи май с мащабни манифестации из цялата страна, в които задължително взимат участие държавните служители. Те се провеждат на централния площад във всяко населено място. Манифестиращите преминават марширувайки през площада, като скандират предварително заучени лозунги, които прославят труда и работническата класа. През това време от трибуна, разположена на площада, са поздравявани от партийни (БКП и БЗНС от управляващия ОФ), държавни и местни ръководители.

След края на комунистическия режим в България през 1989 г. Първи май продължава да е официален и неработен ден, но държавната власт не се ангажира с организирането на масови прояви.

✓ Честване Деня на храбростта 6 май със серия от прояви

Денят на храбростта и празникът на Българската армия 6 май през тази година ще бъде отбелязан с няколко прояви, съобразени с въведените противоепидемични мерки. Събитията ще включват тържествен ритуал в Националния военен университет „Васил Левски“ в гр. Велико Търново и демонстрации на способности от силите за специални операции, от Военноморските и Военновъздушните сили.

В навечерието на празника, точно в 21.00 ч. на 5 май, ще започне празнична илюминация в Борисовата градина в София. Тя ще бъде изпълнена от подразделения на Националната гвардейска част.

На 6 май празникът ще започне в 10.10 ч. с тържествен ритуал в Националния военен университет „Васил Левски“ в гр. Велико Търново и в него ще участва министърът на отбраната Красимир Каракачанов. Той ще приеме строя на курсантите и ще поздрави всички военнослужещи по повод празника. В парада на бъдещите офицери ще участват над 250 курсанти, разпределени в 6 блока и знаменен взвод, носещ знамената-реликви. Командващ парада ще бъде началникът на Националния военен университет полковник Иван Маламов. Под звуците на химна на Република България, изпълнен от военния духов оркестър на университета, ще бъдат произведени 20 артилерийски салюта. Курсантите ще преминат в тържествен марш. Ритуалът ще завърши с преминаване на бойна техника на висшето училище. В церемонията ще вземе участие и командирът на Сухопътните войски генерал-майор Михаил Попов.

Пред Морска гара Варна с начален час 10.35 ч. военнослужещи от Военноморските сили ще извършат демонстрация на способности по овладяване на кораб-нарушител (заподозрян за трафик на оръжие) в националните морски пространства. Ще участват военни моряци от Флотилия бойни и спомагателни кораби, Морската вертолетна авиобаза „Чайка“ и Морския специален разузнавателен отряд. Техниката ще бъде представена от моторен катер (кораб-нарушител), бойни високоскоростни лодки и военноморски вертолет „Пантер“.

В 10.50 ч. в 3-та авиационна база в Граф Игнатиево ще се проведат съвместни полети за демонстриране на бойни способности от Военновъздушните сили на Република България.

В полетите ще участва личен състав от военно формирование 28 000 - Граф Игнатиево със самолети МиГ-29 и Л-393А, както и от военно формирование 32 040-Крумово с вертолет Ми-24 и „Кугар“. Демонстрирана ще бъде съвместна операция по търсене и спасяване на катапултирал се пилот над вражеска територия. По време на операцията самолети Л-393А ще имат за задача да открият и обозначат условна точка на приземяване на катапултирания се пилот. Вертолет „Кугар“ ще инфилтрира в района спасителен екип по способа „рапел“. След елиминиране на враждебна сила на земята от спасителния екип екипажът на вертолета ще експилтрира катапултирания летец с непосредствена авиационна поддръжка от страна на боен вертолет Ми-24. Въздушният периметър над зоната на операцията по търсене и спасяване ще бъде осигурен от изстребител МиГ-29.

В 11.00 ч. в района на Учебен център „Црънча“ силите за специални операции ще демонстрират различни бойни способности. Формирования на Съвместното командване на специалните операции ще проведат разузнаване, обезвреждане на терористи и освобождаване на заложници, ще изпълнят парашутни скокове, инфилтрация на снайперистки тим от хеликоптер по способа „бързо въже“, ще представят способности по ръкопашни техники и ще изпълнят динамични стрелби с пистолет и автомат. Демонстрациите ще завършат с парашутен скок и развят отвисоко национален флаг.

Проявите по повод Деня на храбростта и празника на Българската армия ще завършат в гр. София с отдаване на почит към героите, загинали за свободата и независимостта на България. В 11.30 ч. президентът и върховен главнокомандващ въоръжените сили Румен Радев и началникът на отбраната адмирал Емил Ефтимов ще поднесат цветя пред паметника на Незнайния воин.

✓ **Слушаме радио с 11% повече по време на извънредното положение**

Проучване, направено от агенция "ГАРБ Аудиенс Межърмент България" по възлагане на АБРО за периода на пандемия, показва, че радио-слушаемостта се е повишила съществено спрямо същия период през изминалата година. ГАРБ провежда национално представително изследване на радио аудиториите, с обем на извадката над 1200 души на възраст между 15 и 69 години.

Данните за периода 13.03-13.04.2019 и 13.03-13.04.2020 ясно показват, че през периода на извънредните мерки доверието и интересът към традиционните медии са се увеличили и радиото бележи ръст сред потребителите във всички възрастови групи.

Данните от проучването показват 11% ръст в среднодневна радио аудитория в цялата страна, в изследваната група 15-69 години, както и увеличение на този показател във всички възрастови разрези. Увеличение се отчита и за уникалните слушатели на седмична база за целия изследван период, отново за всички възрастови групи.

В резултат на извънредните мерки слушането на радио у дома се е увеличило значително, което е очаквано, предвид факта, че повечето хора работят от дома си. Градската аудитория на възраст между 25 и 54 години е увеличила слушаемостта у дома със 71%.

Проучването отбелязва и увеличение в средното време, прекарано в слушане с близо 10% до повече от 2,30 часа.

Интересен факт е и промяната на обичайния времеви модел на слушане, като доскорошният модел праймтайм = драйв-тайм сега е преобразуван в съществено удължен праймтайм и високи стойности на слушателите за целия период в часовете от 7:00 до 18:00, според изследването.

Радиото достига до 96% уникални слушатели за месец в конкретни целеви групи и с това тази традиционна медия бележи изключително стабилни позиции.

Според данните предпочитаните радиостанции, запазват позициите си. В условията на извънредни мерки и изолация и работа от къщи, радиото доказва силата си като изключително ценен източник на информация, компания и забавление. Слушането на радио е неизменна част от ежедневието на българите и хубав навик, който запазваме.

Радиото продължава да бъде една от най-доверените, достъпни и обичани медии. Традиционните медии се очертават като най-подходящия рекламен канал за достигане до широка аудитория в различни възрастови групи.

✓ **СЗО: Швеция е бъдещият модел в борбата срещу COVID-19**

Швеция е бъдещият модел в борбата срещу коронавируса. Това коментира водещият специалист на СЗО д-р Майк Раян по време на брифинг на организацията.

Стратегията в скандинавската страна коренно се различава от наложената в повечето страни по света - няма наложена карантина и повечето училища и бизнеси остават отворени.

"Ако достигнем "нова нормалност", до голяма степен Швеция е бъдещият модел. Това, което направи по различен начин, е, че наистина се довери на собственото си общество само да наложи социално дистанциране", добави той.

Генералният директор на СЗО Тедрос Адханом Гебрейесус защити действията на организацията от началото на епидемията в Ухан в края на миналата година.

Базираната в Женева организация към ООН бе сериозно критикувана през миналата седмица от най-големия си донор САЩ, които дори прекратиха финансирането.

"От самото начало СЗО действа бързо и решително, за да реагира и предупреди света", смята д-р Тедрос Адханом Гебрейесус.

Мнозинството от заразените деца са леки случаи

Огромното мнозинство от децата с COVID-19 са леки случаи и се възстановяват напълно. Но от няколко страни има съобщения, че деца са развили рядък възпалителен синдром, съобщи СЗО, цитирана от Ройтерс. Медицински експерти

от Италия, Великобритания и Испания са алармирали за такива случаи. Три заразени деца в САЩ също са лекувани от рядко заболяване с подобни симптоми.

"Искам да подчертая за всички родители, че огромното мнозинство от децата, които се заразят с COVID-19, ще имат леки симптоми и ще се възстановят напълно", смята д-р Майк Раян.

Той отказа да коментира слуховете, че ремдесивирът помага в лечението на коронавирусната инфекция, но добави:

"Но ние се надяваме, че това лекарство и други може да окажат помощ в лечението на COVID-19."